

Granskning av energi- och digitaliseringsminister Anders Ygeman brist på agerande i TTE-rådet den 26 oktober 2021

Den 20 oktober 2021 samrådde energi- och digitaliseringsminister Anders Ygeman (S) med EU-nämnden inför Transport-, telekommunikations- och energirådet (TTE-rådet) som ägde rum den 26 oktober 2021. Andra punkten som diskuterades var: "What further measures at EU- and Member State level, including the use of EU financial tools, could be envisaged?" I samband med denna punkt slog en majoritet i EU-nämnden fast att energi- och digitaliseringsministern skulle ta till orda och föra fram att "den svenska uppfattningen är att svensk och europeisk kärnkraft ska klassas som hållbar i taxonomin".

Det finns just nu en stor risk att kärnkraften klassificeras som icke-hållbar i EU:s nya regelverk för hållbara investeringar, även känt som taxonomin. Om fler kärnkraftsreaktorer tvingas stänga i Sverige skulle det få förödande konsekvenser för hushållen, jobben och klimatet. Den rådande elkrisen visar med all tydlighet vikten av planerbar fossilfri energiproduktion. Det är därför av största vikt att regeringen agerar för att kärnkraften ska klassas som hållbar.

EU:s forskningscenter Joint Research Centre (JRC) och två andra EU-insitutioner (Euroatom expertgrupp samt EU:s vetenskapliga kommitté för hälso-, miljö-, och nya risker - SCHEER) är tydliga med att det inte finns något vetenskapligt stöd för att kärnkraften inte ska klassas som hållbar. Kärnkraften är inte mer skadlig än andra tekniker som enligt regelverket redan anses vara hållbara. En av flera pågående diskussioner är om EU-kommissionen ska följa den vetenskapliga rekommendationen att klassa kärnkraft som hållbart eller inte. Hur olika medlemsländer agerar och vad man anför i sak kommer att vara helt avgörande för hur kärnkraften klassas.

På Europeiska rådets webbsida (2021-10-26) presenteras slutsatserna från TTE-rådet. På kommissionens webbsida finns också en filminspelning av mötet där det framgår vad varje minister sagt. Av slutsatserna och filminspelningen är det tydligt att flera länders representanter talade om vikten av kärnkraft och att den ska klassas som hållbar i taxonomin. Kärnkraften, hållbarheten och taxonomin var således en del av ministermötet.

Av samma inspelning framgår att energi- och digitaliseringsminister Anders Ygeman inte följde det mandat han gavs på EU-nämndens möte den 20 oktober 2021 då han inte lyfte vikten av att klassa kärnkraft som hållbart i taxonomin. Att markera sin ståndpunkt vid varje givet tillfälle och att Sveriges representanter är aktiva i förhandlingsarbetet är viktigt, inte minst i syfte att stå upp för svenska intressen. Den uppgiften är särskilt viktig när avgörande frågor som att trygga den europeiska, och därmed svenska, elförsörjningen diskuteras på EU-nivå. Att statsrådet Ygeman valde att inte följa det svenska mandatet riskerar därför att tolkas som att Sverige inte anser att kärnkraften bör klassas som hållbar i taxonomin. Särskilt eftersom flera andra länder lyfte denna viktiga fråga.

Konstitutionsutskottet

Ink 2021 -11- 03

Dnr 459-2021/22

Enligt 7 kap. 14 § i riksdagsordningen ska regeringen rådgöra med EU-nämnden om hur förhandlingarna i ministerrådet ska föras. Konstitutionsutskottet har i tidigare granskningar kritiserat statsråd för att ha agerat i strid med EU-nämndens mandat och har framhållit betydelsen av att en ståndpunkt som har förankrats i EU-nämnden fullföljs fullt ut i rådet. Om regeringen bedömer att en avvikelse från nämndens ståndpunkt är nödvändig finns en möjlighet att söka förnyad kontakt med nämnden, vilket inte har skett i detta fall (jfr bet. 2015/16:KU20 s.106 f.).

Med anledning av vad som anförts bör konstitutionsutskottet granska om energi- och digitaliseringsminister Anders Ygemans (S) bristande agerande står i strid med mandatet från EU-nämnden.

Lars Hjälmered (M)